

FORBRUGERRÅDET

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Benedicte Federspiel
Dok. 34150/ph

9. juni 2005

Europæisk småkravsprocedure

Justitsministeriet har med skrivelse af 11. maj 2005 anmodet Forbrugerrådet om en udtalelse om forslag til Forordning om Indførelse af en Europæisk Småsagsprocedure (KOM (2005) 87 endelig).

Indledningsvis skal Forbrugerrådet udtale, at selv om der er tale om et forslag, som Danmark ifølge det retlige forbehold ikke deltager i vedtagelsen af, finder Forbrugerrådet, at det er vigtigt at deltage i og påvirke forhandlingerne, da Danmark – såfremt forbeholdet opgives – ikke vil kunne ændre en vedtaget forordning.

Forbrugerrådet har allerede under drøftelserne i Forbrugerkommissionen i begyndelsen af 1970'erne givet udtryk for, at forbrugernes manglende retsbeskyttelse ikke udelukkende skyldes mangler i lovgivningen, men at omkostningerne ved at gå til domstolene står i misforhold til sagens genstand, ligesom domstolsprocessen slet ikke er gearret til at behandle forbrugerklager.

Samtidig med oprettelsen af Forbrugerklagenævnet i 1975 foreslog Retsplejerådet, at der skulle indføres en adgang til at få forbrugersager behandlet ved domstolene ved en forenklet procesform, normalt uden medvirken af advokater mv., hvilket ikke opnåede tilslutning, ligesom heller ikke forslaget i Retsplejerådets betænkning fra 1978 og følgende lovudkast.

Justitsministeriets grundnotat omtaler under gældende dansk ret kun ganske kort, at "der ved flere lejligheder har været overvejelser om at skabe en særlig "småsagsproces" for behandlingen af krav af mindre værdi", og så henvises der til, at senest har Retsplejerådet foreslået en særlig procesform jf. Betænkning 1436/2004 om Reform af den civile Retspleje III (Adgang til domstolene), "som indgår i Justitsministeriets arbejde med et forslag til en kommende politi- og retskredsreform.."

Der har imidlertid også været afgivet betænkning i 1997 af det af Justitsministeriet nedsatte udvalg, hvor Forbrugerrådet var i mindretal, ligesom Forbrugerrådet har kritiseret det videre forløb og flere

./ af Retsplejerådets forslag. Forbrugerrådet henviser til vedlagte høringsvar af 11. maj 2004, side 5 ff.

Det er imidlertid fortsat Forbrugerrådets holdning, at der er et stort behov for en småsagsproces både direkte anvendt og som en opfølgning på klagenævnsager, og det er derfor Forbrugerrådet magtpåliggende, at det sikres, at det foreliggende udkast til forordning ikke hindrer Danmark i på et senere tidspunkt at indføre regler om en småsagsproces, hvis det retlige forbehold måtte blive ophævet.

Det fremgår ikke helt præcist af artikel 1 sammenholdt med Begrundelsens pkt. 1.2, hvor der står, at den foreslåede proces "skal stå til disposition for parterne som et alternativ til de procedurer, der gælder i forhold til medlemsstaternes love, og som forbliver uændrede, ...", ligesom det anføres, at hensigten er at sikre "et fælles minimumsniveau i effektiviteten i inddrivelsen af krav, af mindre værdi, men den gør det muligt for de medlemsstater, der har udviklet et system, som fungerer endnu bedre at bibeholde det", jf. også Betragtning (7), om at der "tilbydes et valgfrit redskab som et supplement til de muligheder, der findes i henhold til medlemsstaternes lovgivninger, uden at disse i øvrigt berøres".

Efter den anvendte terminologi kan der være tvivl om, hvorvidt national lovgivning kun kan vælges, såfremt den allerede eksisterer. Forbrugerrådet finder generelt, at det skal præciseres både i teksten (artikel 1) og i begrundelsen, at de enkelte lande altid kan indføre og videreudvikle regler, der er bedre end dem, som foreslås i forordningen.

Generelt er Forbrugerrådet enig i den foreløbige danske holdning om at være positiv over for sådanne initiativer samt betragtningen om, at en småsagsproces ikke må være en "discountretspleje".

Forbrugerrådet er imidlertid ikke enig i, at forordningen kun bør gælde sager med et grænseoverskridende islæt. Der er mange lande, der slet ikke har tilløb til regler om småsagsproces, og det er vigtigt, at de i det mindste kan drage fordel af en sådan forordnings minimumsregler.

Justitsministeriet angiver dette som et hjemmelsproblem. Det skal Forbrugerrådet ikke gå ind i, men vi finder, at så må der om fornødent anvendes en anden hjemmel.

Forbrugerrådet har forstået, at udkastet til forordning er på et meget tidligt stade i processen, og vores europæiske forbrugerorganisation, BEUC, har heller ikke afgivet udtalelse. Forbrugerrådet ønsker derfor ikke på dette tidspunkt at kommentere de enkelte bestemmelser, men det er vores opfattelse, at udkastet bør dække flere sager end foreslået. Beløbet på 2000 € er meget lavt set i forhold til Retsplejerådets forslag om, at sager op til 50.000 kr. skal være omfattet. Forbrugerrådet skal derfor anmode om at blive orienteret og hørt igen under forløbet af forhandlingerne.

Med venlig hilsen

Villy Dyhr
 Chef for Politisk Afdeling

Benedicte Federspiel
 Chefkonsulent